

ROTTERDAM
Chamber Music
SOCIETY

Honorary Chairman: Yannick Nézet-Séguin
Artistic Director: Julia Herold

IN CONCERT

100 Jaar L'Histoire du Soldat

Muziek : I. Stravinsky - Tekst : C.F. Ramuz

ZA. 14 APRIL 2018-20:15 uur

BERGSINGELKERK- GRATIS TOEGANG

BERGSINGEL 150, 3037 GK ROTTERDAM

OVER RCMS

Jonge musici de kans geven om meer podiumervaring op te doen met kamermuziek. Dit was vier jaar geleden de drijfveer voor Julien Hervé, soloklarinettist van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, om de Rotterdam Chamber Music Society (RCMS) op te richten. In november 2013 gaf RCMS haar eerste concert en inmiddels zijn er al weer vele gevolgd.

Julien Hervé: 'Jonge musici krijgen niet voldoende de kans om podiumervaring met kamermuziek op te doen. Door hen aan ons te binden kunnen we in een week een prachtig programma neerzetten, hen de kneepjes van het vak bijbrengen en samen toewerken naar een concert. Die ervaring is voor jong talent van levensbelang, maar voor ons ook: we bereiden immers ook onze collega's van de toekomst voor op hun professionele carrière!'

De chef-dirigent van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, Yannick Nézet-Séguin, juicht dit initiatief van harte toe. Hij is ambassadeur van RCMS.

MUSICI

Verteller	David Lucieer
Dirigent	Roman Spitzer
Viool	Hed Yaron Mayersohn
Contrabas	Jorge Hernández
Klarinet	Adrián Bartolomé Manzanos
Fagot	David Spranger
Trompet	Giuliano Sommerhalder
Trombone	Pablo Guinart
Slagwerk	Koen Plaetinck

PROGRAMMA

Igor Stravinsky: "L'Histoire du Soldat", gebaseerd op een libretto van Charles Ferdinand Ramuz.
Nederlandse vertaling door Carel Alphenaar.

© Chester Music, Londen / Albersen Verhuur B.V., 's-Gravenhage

Igor Stravinsky componeerde zijn *L'Histoire du Soldat* in 1918 in Morges, Zwitserland. De compositie bestaat uit twee delen in de vorm van een melodrama: *om te lezen, te spelen en te zingen*. Het werk is geschreven voor een “théâtre ambulant”, een rondreizend theater. Het libretto werd geschreven door Charles Ferdinand Ramuz.

Stravinsky ontmoette Ramuz in 1915. Hun intensieve samenwerking aan de composities “Renard” en “Les Noces” (Ramuz schreef de Franse vertaling) leidde tot een zeer hechte vriendschap. Beiden hadden financiële problemen als gevolg van de oorlog: Stravinsky kreeg geen royalty's omdat zijn uitgever in Berlijn zat en Ramuz was van de zijne in Frankrijk afgesneden. Dit gaf aanleiding tot het schrijven van een werk dat zo eenvoudig mogelijk te produceren was. Een werk dat geen groot theater of grote bezetting vereiste en dat in een klein theater of zelfs in de open lucht kon worden uitgevoerd. Ramuz heeft *L'Histoire du Soldat* gebaseerd op een Russisch sprookje uit de verzameling van Alexander Afanasiev. Het was Stravinsky's idee om dit verhaal te vertalen naar de tijdgeest van 1918 en het te voorzien van verschillende nationaliteiten zonder de religieus-culturele status van de duivel aan te tasten. De soldaat in de oorspronkelijke productie was gekleed als Zwitsers soldaat, terwijl de vlinderkenner (de eerste verschijning van de duivel) gekleed was als iemand uit het begin van de 19e eeuw. Plaatsen als Denges en Denezzy (‘Entre Denges et Denezzy, un soldat qui rentre chez lui’) klinken als Vaudois; deze en de denkbeeldige regionale aanduidingen zijn bedoeld om aangepast te worden aan de plaats van de uitvoering (‘Op de weg van Sas naar Sluis, een soldaat, loopt een soldaat op weg naar huis’, zoals het in de vertaling van Nijhoff werd). De acteurs uit de eerste productie gebruikten het dialect van het kanton Vaud en Stravinsky wilde dat uitvoeringen aangepast zouden worden aan de regio en de plaatselijke gebruiken.

L'Histoire du Soldat is een parabel over een soldaat die zijn viool ruilt met de duivel voor een boek dat de toekomst van de economie kan voorspellen. Het werk heeft vier rollen: de Verteller, de Soldaat, de Prinses en de Duivel. De soldaat gaat op verlof met als enige bagage zijn viool. Hij ontmoet onderweg de vermomde duivel. Deze biedt hem in ruil voor de viool een boek aan waarin de soldaat de grootst mogelijke weelde wordt beloofd, terwijl hij wel in de macht van de duivel blijft. Die belofte wordt gestand gedaan en de soldaat wordt een rijk iemand, maar hij heeft geen vrienden en lijdt geestelijk armoede. Hij herwint zijn geluk wanneer hij met een trucje zijn viool terugkrijgt. De prinses van zijn land wordt ziek en wanneer hij in staat is om haar te genezen, mag hij haar tot bruid nemen. De duivel duikt vlak voor deze wonderbaarlijke genezing op, waarschuwt de soldaat dat hij nooit naar zijn vaderland mag terugkeren omdat hij anders onherroepelijk wordt verdoemd.

Maar het verlangen van de soldaat om zijn geboorteplaats terug te zien is sterker dan de waarschuwing van de duivel en vlak voordat hij zijn geboortedorp bereikt, grijpt de duivel hem en begeleidt hem al vioolspelend naar de hel.

L'Histoire du Soldat is een tonaal werk. Het muzikale idioom werd beïnvloed door Stravinsky's ontdekking van de Amerikaanse jazz; Ernest Ansermet had voor Stravinsky een bundel bladmuziek uit Amerika meegenomen met pianouittreksels en orkestdelen van ragtimes. Stravinsky had nooit live jazz gehoord: hij baseerde de ritmische jazz-stijl niet op zoals het werd gespeeld, maar op zoals het werd opgeschreven. Hij maakte zelf de vergelijking met Chopins walsen: dit zijn geen danswalsen, maar portretten van walsen. De jazz bracht een totaal nieuw geluid in Stravinsky's muziek en het betekende een complete breuk met de Russische orkestschoon.

DANK

Voor de totstandkoming van dit concert zijn wij grote dank verschuldigd aan Mevr. Eline Vis, die ons ruimhartig ondersteunt. We bedanken Bert en Wil van Namen (Bergsingelkerk) voor hun gastvrijheid, Onno Bakker voor zijn professionele geluidsopnames en onze enthousiaste vrijwilligers voor het helpen met flyeren.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Rotterdam, de Stichting ter bevordering van Volkskracht en de Van den Berch Van Heemstede Stichting. Wij zijn deze organisaties daar zeer dankbaar voor!

Echter, met deze subsidies zijn we nog niet uit de kosten voor dit concert. Een ruimhartige bijdrage aan het einde van deze avond is dan ook zeer welkom!

Volgend concert: woensdag 13 juni 2018: "Mahler en Berg: Wenen rond 1900" Uitgevoerd worden arrangementen van Mahlers 4e symfonie en de 7 frühe Lieder van Alban Berg. Soliste is sopraan Liesbeth Devos. Wilt u een uitnodiging ontvangen voor dit concert? Laat dan uw e-mailadres achter op de formulieren bij de entree van de kerk. Uiteraard wordt dit concert ook aangekondigd op onze website: <http://www.rotterdamchambermusicociety.nl> en via onze Facebook-pagina: www.facebook.com/rotterdamchambermusicociety

Stichting

Bevordering van

Volkskracht

Van den Berch van Heemstede Stichting

www.berchvanheemstede.nl

Gemeente Rotterdam